

רבנו נחמן מברסלב

פירושים

על

פרשת השבוע

כתב

נח איש צדיק

עקר הפנים של הדורות שקדם מתן-תורה היה גם-כן רק על-ידי-זה שחלקו על הצדיקים שבדורותיהם, כגון נח ומתושלח וכו', כי אז באותן הדורות היה כל הלמוד רק בעל-פה שהיו לומדין הצדיקים בבית מדרשיהם, כמו שאמרו רז"ל: בבית מדרשו של שם ועבר; אבל רב העולם חלקו עליהם ולא רצו לשמע להם ולהתבטל אליהם בשלמות, עד שמחמת זה הפכו דברי אלקים חיים, וכל הלמודים הקדושים נעשו אצלם סם-מות, בבחינת "ופשעים יכשלו בם". אך מי שנגע יראת השם בלב, היה מקבל גם אז דרכים ישרים מצדיקים אמתיים להתקרב אליו (יתברך לט):

ויב

כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ

עקר השחיטה התחילה רק מנח, כי מימי אדם הראשון עד נח לא התר להם להרג בהמה ולאכלה (סנהדרין נט), כי קדם החטא של אדם הראשון היו כלם קדושים, ואפלו בבהמות וחיות לא היה להם אהיזה. ועל-כן לא היו צריכים לשחיטה והיה אסור לגמרי להרג נפש ולאכלו, מאחר שלא היה צריך תקון. ואחר החטא, שיצאו ונפלו כל הדברים ונתאחוזו בהם החיצונים, אז הצרכו תקון. אבל לא התחיל התקון עד נח, שהוא התחיל לתקן העולם ממה שנתקלה בחטא אדם הראשון, כמו שכתוב (בראשית ה, כט): זה ינחמנו וכו' מן האדמה אשר אררה ה'. וממנו התחיל בנין העולם מחדש ותקונו.

כי אז הגיע העולם פלו לתכלית הפנים מאד, כמו שכתוב (שם ו, יב): וירא אלקים את הארץ והנה גשחתה וכו', עד שהצריך ה' יתברך להביא מבול להחריב את כל העולם פלו. וכל זה היה מפנים הברית, שזה היה תחלת החטא של אדם הראשון (כמובא לעיל). ובימי נח הגיע העולם לתכלית פנים הברית מאד, כמו שכתוב (שם ו, יב): כי השחית כל בשר וכו', עד שהגיע הפנים אפלו לבהמות וחיות, שאפלו הם השחיתו דרכם, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (סנהדרין קח, ועוד), כי הכל תלוי בהאדם שהוא בעל בחירה ובו תלוי כל העולם פלו. ועל-ידי פנים האדם, מגיע הפנים אפלו בבהמות וחיות, שאפלו הם השחיתו דרכם. וכן בחטא אדם הראשון אמרו רבותינו ז"ל (מדרש שמואל יב) שכל מיני בהמות וחיות טעמו מעץ הדעת.

ועל-כן הצריך לקיים בנין העולם ותקונו מחדש

לעשות תבה שיבואו כלם אל התבה כדי להביא כלם ולהעלותם מן החוץ, לאספם כלם אל תוך בתי התבה — תקון הקדשה. וזה שמוכא בזהר הקדוש שעקר קיום בנין העולם ותקונו היה תלוי בהתבה, כי הצרכו כל הברואים כלם לבוא לתוך התבה דוקא, כי התבה שהוא בחינת בית, הוא בחינת תשובה ותקון לכל העולם פלו שיצא אל החוץ לבחינת שדה. ועל-כן אחר יציאתם מן התבה אז התחיל תקון העולם ואז הקריב נח קרבנות מכל המינים הטהורים שהם בחינת תקון הברית. ואז התיר לו ה' יתברך לאכל בשר, כמו שכתוב (בראשית ט, ג): בירק עשב וכו', כי אז צריכין לאכלם דוקא כדי לתקנם ולהעלותם על-ידי זה. ונמצא שאז התחיל תקון השחיטה, כי עתה שנגממו כלם והתחיל התקון, על-כן צריכים שחיטה ולאכלם אחר-כך, שעל-ידי זה יתקנו. וכל זה כדי לתקן פנים הברית, שזה היה חטא דור המבול וחטא אדם הראשון:

ועל-כן דגים אין טעונין שחיטה, כי הם לא נפגמו בפנים וחטא של דור המבול. ועל-כן לא שלט בהם המבול ולא הצרכו לבוא אל התבה כלל, כמו שכתוב (שם ז): מכל אשר בחרבה מתו — ולא דגים שבים (סנהדרין שם). כי בהם לא הגיע הפנים וחטא של דור המבול, כמו שכתוב (בראשית ו, יב): כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ דיקא, ולא מה שבתוך הים. ועל-כן אין צריכין תקון השחיטה שהוא בחינת תקון הברית, כי הם לא נפגמו בפנים הברית. ועל-כן הם בבחינת תקון הברית, כמו שכתוב: וידגו לרב.

כי מקום הדגים במים והמים מכסים עליהם מפנים הברית, כי פנים הברית מגיע דיקא בבחינת עפר, בבחינת: כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ, על הארץ דיקא, כי לשם מגיע הפנים בבחינת (שם ג, יז): ארורה האדמה בעבורך, אבל בחינת המים הוא קדוש וטהור ולשם אינו מגיע הפנים, כי המים הם בחינת דעת עליון וחסדים גדולים. ואדרבא, המים מטהרים מכל הטמאות ומכל הלכלוכים, כי לשם אינו מגיע הפנים. כי הפנים מגיע דיקא בבחינת עפר, ובפרט פנים הברית שעקרו מגיע בבחינת עפר שהיא בחינת האחרונה והפלי של כל הדברים שבעולם כי כלם עומדים עליה. ועל-כן הדגים שבים שהמים מכסים עליהם, אין עין הרע של שבעים אמות שולטת בהם. ועל-כן לא נפגמו בחטא המבול שהיה פנים הברית. ועל-כן אין טעונין שחיטה (מ):

ויב

עשה לך תבת עצי-גפר

וזה בחינת תבת נח ותבת משה שהלכו על פני

בתבה אף-על-פי שהרבה רוח והצלה לפניו, אבל מאחר שנתן רשות למשחית ולא היה יכול להתגלות החסד הנעלם להגן עליהם, על-כן אפלו נח הצדיק היה מכרח להיות סתום ונעלם ונסתר, כי הצדיק הוא בעצמו התורה בחינת החסד הנ"ל. ועל-כן מחמת שלא היה בו כח לגלות החסד הנ"ל, על-כן הוא היה מכרח להסתר מן העין בתבה כדי שיהיה בהעלם כמו שהחסד הוא עכשו בהעלמה גדולה, ועל-ידי זה לבד נשאר שארית בארץ שלא נחרב העולם לגמרי. אבל משה רבנו עליו השלום, מסר נפשו מיד עד שהיה מגלה ומעורר החסד הנעלם המקיים העולם תמיד, עד שעל-ידי זה בטל גזרתו יתברך ונתקיים העולם אף-על-פי שעשו אז מה שעשו, כי על-ידי החסד הנעלם יכולין לקיים העולם תמיד כנ"ל (מב):

ויהי

ויהי לשבעת הימים ומי המבול

וזה בחינת ויהי לשבעת הימים ומי המבול היו וכו', ודרשו רבותינו ז"ל שתלה להם שבעת ימי אבלו של מתושלח הצדיק. כי מבאר בהתורה ס"ה (לקוטי מוהר"ן חלק א') בתחלתו בענין בעל השדה שעוסק בתקון השדה שהוא תקוני הנשמות וכו', שזה הבעל השדה צריך להיות גדול במעלה מאד מאד, וצריך לסבל כמה צרות ויסורים חס ושלום רחמנא לצלן. ויש לפעמים שהוא צריך להסתלק בשביל זה וכו', כי לפעמים הדין גובר כל כך עד שאין מועיל להמתיק הדין על-ידי שום בטול כי אם על-ידי הסתלקות הצדיק לגמרי חס ושלום. ואז צריכין העולם להתעורר מאד בתשובה ולהסתפל על עצמן היטב היכן הם בעולם מה שגרמו בעוונותיהם עד שנסתלק הצדיק בשבילם. וזה בחינת שצעק הנביא הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק וכו'. כי אז בשחם ושלום נסתלק הצדיק, צריכין לשים על לב מאד ולהבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק. שעקר הסתלקותו הוא מפני הרעה מפני תקף הדין שהיה בעולם, עד שלא היה יכול לבטל הדין בשום בטול ברצוא ושוב וכו', רק הכרח לבטל עצמו בבטול בזה עד שישתלק לגמרי. ואז הכל תלוי בהדור שנשארו אחריו, שצריכין לשום על לב מאד הסתלקות הצדיק ולהתעורר בתשובה שלמה על-ידי זה. ואז זוכין להמשיך אור מהרשימו של הצדיק שנשאר ממנו. כי כל צדיק וצדיק בשנסתלק בודאי משאיר בעולם איזה רשימה טובה על-ידי תורתו ומעשיו הטובים. ואז עקר ההמתקה על-ידי הדור יתום שנשארו אחריו, שכשמתעוררים בתשובה אזי

המים. כי התבות של נח ומשה, נמשכו מתבות ואותיות הדבורים של התורה. כי עקר מימי המבול נמשכו מחמת שהטאו נגד ה' יתברך ופגמו בברית, עד שלא יכלו אותיות התורה להתצמצם בזה העולם ולקיים העולם, כי גם בימי נח קדם מתן תורה היה עקר קיום העולם על-ידי אותיות התורה שקדמה לעולם, ובה ברא העולם בידוע. וגם כבר נצטוינו בשבע מצות, ובהם היה תלוי קיום העולם אז, והם עברו עליהם. ועל-ידי זה לא היו אותיות התורה יכולים לצמצם מימי הים והתהום, ומשם נמשך שנפתחו כל מעינות תהום רבה עד שבא המבול. ונח שהיה צדיק נצול על-ידי התבה שנמשכה מתבות ודבורים ממש, הינו על-ידי אותיות ותבות התורה שזכה לקיים, על-ידי זה זכה לכנס בתבה, ועל-ידי זה היה כח בהתבה לילך על פני המים, ועל-ידי זה נצול הוא וזרעו וכו' ונתקיים העולם.

וזהו גם כן בחינת תבת משה, שנצול בתבה על פני המים, מחמת שהיה עתיד לקבל את התורה שהם מצמצמין את מימי הים הגדול... רק נח לא זכה על-ידי התבה שהם בחינת אותיות התורה, כי אם להציל את עצמו וזרעו לקיום העולם, אבל משה הציל את כל ישראל, ומסר אותיות ותבות התורה לכל ישראל לדורות עולם... (מא):

ויהי

ובאת אל-התבה

וזה שמוכא בזהר הקדוש שלא היה רועה נאמן כמשה שמסר נפשו בשביל בני דורו, כי נח לא בקש רחמים כל כך ואפלו אברהם שבקש והתפלל על אנשי סדם ועמרה וכו', אבל לא כמשה שמסר נפשו ביותר ואמר: ואם אין מחני נא וכו', עין שם בזהר הקדוש. כי באמת הצדיק הדור הכל תלוי בו, כי לפי עצם זכותו וקדושתו בן יכול לגלות ביותר החסד הנעלם, שעל-ידי זה החסד הוא יכול לקיים את העולם בכל עת אפלו אם העולם רחוקים כמו שהם רחוקים ואיך שהוא תמיד יש חסד הנעלם שאין מגיע לשם שום פגם כלל שעל-ידי זה יכולים לקיים העולם תמיד, אבל הכל תלוי בכח הצדיק הדור היקא, כי באמת ה' יתברך ברא את העולם בחסדו לבד שהוא החסד הנ"ל בחינת עולם חסד יבנה, אבל אחר שברא העולם הכל תלוי בצדיק הדור, כי כפי כחו ורצונו בן מקיים העולם והכל תלוי בו. ועל-כן אפלו בדור המבול אם היה אז מי שיוכל לגלות החסד הנ"ל הנעלם כמו משה רבנו עליו השלום, היה באפשר שיתקיים העולם גם אז. ומחמת שנח לא מסר נפשו כל כך כמו משה, ולא היה מגלה החסד הנעלם אז, על-כן היה מבול בעולם והחריב כל העולם, ואפלו נח היה מכרח להסתיר עצמו

לזכות לקדשת המחשבה ולהנצל מכל מיני מימי המבול, כי אם על-ידי דרכי התמימות ופשיטות שממשיך הצדיק האמת בעולם (מד):

ז"ז

ויהי המבול

המים מטהרים מכל הטמאות, בפרט מפנים הברית, כי הטבילה במקוה מים הוא תקון גדול מאד לפנים הברית, כי הטבילה במקוה היא סוד התעלמות בתוך המים, שזה בחינת תקון הברית, בבחינת זרעו של יוסף, שזכה לשלמות תקון הברית. ועל-כן נמשלו לדגים שבים, שהמים מכסה עליהם, ואין עין הרע, שהוא בחינת הרע הכולל של כל השבעים אמות, שהוא בחינת פנים הברית, שולטת בהם, שזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל, שהמבול, שהיה העקר על פנים הברית, לא שלט בדגים, כי המים, שהם בחינת דעת, בחינת עלמא דאתי [עולם הבא], מכסים עליהם ומצילים מפנים הברית, כי פנים הברית מגיע דיקא בבחינת עפר, אבל המים, לשם אין מגיע הפנים, אדרבא הם בחינת דעת גדול והסוד עליון שמטהר מכל הפגמים (מה):

ז"ט

ויכסו כל ההרים הגבהים

על-ידי המחלקת דסטררא-אחרא מתגברין המיין מסאבין, שהם בחינת פנים הברית, בבחינת "והמים גברו מאד מאד על הארץ", שהם מי המבול שבאו על עון זה, והם מתגברין כל-כך, עד אשר: "ויכסו כל ההרים הגבהים", שעולין חס ושלום עד המחין, שהם בחינת הרים גבוהים, והם עולין ומכסין וסובבים אותם, עד שעל-ידי זה יוצא המשפט מעקל, כי אין יכולין לברר שום משפט ודין מחמת התגברות המחלקת דסטררא-אחרא, שהם מבלבלין את המח. וגם על-ידי זה אין לו עצה שלמה לעולם, רק עצתו נחלקת ונחצית לכאן ולכאן ואין לה הכרעה, שזה בחינת מחלקת דסטררא-אחרא, שהיא תמיד נחצית ונחלקת, כי אינו רוצה בהכרעה, כמובא. ועל-כן התקון לזה על-ידי מחלקת שבקדשה, בחינת מחלקת שמאי והלל וכיוצא, והמחלקת שבקדשה יש לה הכרעה, כמובא, בפרט על-ידי שמאמינים באמת שבענין המחלקת שבקדשה אלו ואלו דברי אלקים חיים, על-ידי זה נמתק בחינת מחלקת שבסטררא-אחרא, שהוא בחינת מיין מסאבין, מותרות. ועל-כן מקוה הוא תקון לפנים הברית, בחינת "וורקתי עליכם מים מהורים וטהרתם", כי מקוה הוא בחינת הדעת העליון של מחלקת לשם שמים. וזה שמובא, שמקוה הוא בחינת "יקוה המים

ממשיכין אור גדול מהרשימו שלו, שעל-ידי זה נמתקין ונתבטלין כל הדינים שבעולם. כי מחמת שהצדיק נסתלק למעלה והוא עכשו בתכלית הבטול, על-כן נמשך משם בכל פעם אור גדול ונפלא להרשימו שלו שנשאר בזה העולם. אבל צריכין על כל פנים איזה אתערותא דלתתא על-ידי מעשי הדור הטובים להמשיך על-ידי זה אור הרשימו הקדושה שלו, כי על-ידי מעשיהם הטובים אף-על-פי שהם בבחינת קטנות ואין להם כח לקבל השגת התורה להמתיק דינים, אף-על-פי-כן בכח הצדיק שנסתלק יכולים על-ידי מעשיהם הטובים להמשיך אור גדול ונפלא מהרשימו שלו המאירה עתה באור גדול ונורא, מחמת שהצדיק הוא בתכלית הבטול בשלמות. אבל אז בימי דור המבול לא זכו להתעורר לתשובה, על-כן גבר הדין עד שבא המבול שנעשה ממימי הדעת בחינת מבול וכו' (מג):

ז"ב

ויהי הגשם על הארץ

עקר המחשבות רעות הם בתאות נאוף, רחמנא לצלן, ואפלו שאר מיני מחשבות זרות ורעות, הכל נמשך משם, כי על-ידי פנים הברית נשחת ונפגם הדעת עד שבאים על-ידי זה לכל בלבולי וערבובי המחשבות, ומהם באים כל החטאים והפגמים שבעולם, רחמנא לצלן. וכשבלבולי המחשבות מתגברים, בפרט בלבולים והרהורי נאוף בעצמם, רחמנא לצלן, זה בחינת מבול ממש, שרוצים לשטף את האדם ממש ולהאבירו משני עולמות רחמנא לצלן, באשר יודעים רב בני-אדם כל אחד בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו מה שעובר עליו בענין זה, והכל על-ידי פנים המחשבה. ואפלו אנשים כשרים קצת, אשר נעולין ממימי המבול השוטפין כל-כך, אך אף-על-פי-כן מתגבר הבעל-דבר להתיז קצת ממי המבול גם עליהם, שזה בחינת מה שבארץ-ישראל לא היה מבול, במאמר רז"ל, אף-על-פי-כן התיזו לתוכה קצת. ודוד המלך, עליו השלום, צעק על זה בשביל כלל-ישראל בכמה מקראות בצעקות גדולות, בחינת "על זאת יתפלל כל חסיד וכו' רק לשטף מים רבים וכו'", וכן: "אל תשטפני שבלת מים וכו'", וכמוהו רבים, וכמבאר בכתבי האר"ז, שהרהורים ובלבולי המחשבות נקראים מצולות ים. ועל-כן צריכין לזהר ביותר לברר המחשבה, שבה תלוי כל הקדשות וכל המתקת הדינים שבעולם. וכל אחד כפי מה שזוכה לקדש מחשבתו, כמו-כן נתגלה בחינת קדשת ארץ-ישראל, שהוא בבחינת תקון הברית, שתלוי בקדשת המחשבה. אך אי אפשר

ויספך שלח את היונה...

לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה

ואיתא, שזוהו בחינת חנכה שמדליקין גרות של שמן זית. אז יודע נח כי קלו המים וכו', כי גר חנכה, שהוא בחינת אור ההשגחה, בחינת אמת, הוא התקון על מי המבול, שהוא בחינת חטא הנ"ל, כי עקר החטא הוא שמפריד אור ההשגחה על ידי חטא הזה שהוא פגם העינים וכו', ועל-בן על-ידי גר חנכה בחינת המשכת אור ההשגחה גם למטה מעשרה מפרחים לידע שה' יתברך בכל מקום וכו', על-ידי זה נתתקן זה החטא וחוזר ונכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה ונרחין מי המבול וחוזר ונתקנים העולם בהשגחתו יתברך. וזהו "והנה עלה זית" — דא חנכה, אז "יודע נח כי קלו המים וכו'", כי נתתקן חטא הנ"ל, שהוא בחינת מי המבול, על-ידי גר חנכה פנ"ל. וזהו "והנה עלה זית טרף בפיה". ודרשו רבותינו ז"ל: שבקשה על פרנסה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: יהיו מזונותי מרורין בזית וכו', כי עקר הפרנסה נמשך מבחינה זו, מבחינת כלליות אחר הבריאה באחד על-ידי ההשגחה שהוא בחינת עלה זית, בחינת גר חנכה (מח):

ח, טז

צא מן התבה

כל כניסת נח אל התבה זה בחינת עיל, שמחמת שלא היה יכול להציל את עצמו עם העולם, כי לא היה בקי בהלכה (של דרכי התשובה), והעקר שלא היה בקי בבחינת ונפיק, ששם עקר הבקיאות, על-בן צוהו ה' יתברך שיכנס לתוך התבה שהוא בחינת עיל ושם יסתיר עצמו עם כל בניו ועם כל מיני חיות ועופות וצמחים וכו' בשביל קיום העולם. ועל-בן כמו שהצריך לצווי מה' יתברך לכנס אל התבה, כמו-כן הכרח להצטוות מה' יתברך לצאת מהתבה, כמו שכתב בפרשה: וידבר אלקים אל נח וכו' צא מן התבה, שהצריך להצטוות על היציאה מן התבה, כי יציאתו מן התבה זה בחינת ונפיק, שעל-ידי שהסתיר עצמו בהתבה עד שגממתק הדין הקשה של דור המבול, כמו שכתוב: ויזכר אלקים את נח וכו' על-ידי זה רחם ה' יתברך על עולמו וצוהו לצאת מן התבה שזה בחינת ונפיק. ועל-בן בתיב: הוצא מן התבה, וקרינו: הוצא. ופרש רש"י: אמר להם שיצאו, ואם לא ירצו הוציאם בעל-כרחם. מוכן מזה שלא רצו ברצונם לצאת מן התבה. וזה רמז על כל מה שכתבנו בענין זה, שבדאי מי שרוצה לשוב היה מרצה שיניחוהו לישב תמיד בבית המדרש במקום קדוש ולעסק בתורה ותפלה, אבל ה' יתברך

מתחת השמים אל מקום אחד וכו', שזה בחינת הכרעת המחלקת שבקדשה, כמוכא בזהר הקדוש. נמצא שמקוה הוא בחינת מחלקת שבקדשה, שיש לה הכרעה, ועל-בן מתקנת פגם הנ"ל, עין פנים (מו):

ח, טז

והנח התבה בחדש השביעי

... וכל זה מרמז בזהר חדש בענין תבת נח (עין שם בפרשת נח בדרף כד כה דפוס סלאוויטא), מה שכתוב שם שנה לא בקש על דורו, ואחר שיצא מהתבה וראה כל העולם חרב התחיל לבכות עליו וכו', והשיבו הקדוש-ברוך-הוא: רעיא שטיא, בען אמרית דא ולא מקדם וכו', ביזן דחזא נח כף הקריב עלון וקר בניו וכו', עין שם מה שמבאר שם מעלת משה רבנו שמסר נפשו על ישראל והצילם וכו'. ומבאר שם שבשביל זה לא בקש נח רחמים על דורו, כי אפלו הוא לא חשב בלבו שימלט וכו', עין שם שמאריך כמה הקדוש-ברוך-הוא רוצה שיבקשו רחמים על ישראל וכו', אפלו אם הם כמו שהם וכו', ועין שם מה שכתוב על פסוק (בראשית ח, ז) וישלח את הערב — זה דוד שהיה קורא תמיד בערב וכו', ומה שכתוב שם על פסוק (שם ח, ח) וישלח את היונה עד ולא יספה שוב אליו עוד וכו', עין שם.

וכל הפגם של נח ותקונו הכל הוא בענין בקיאות, שלא היה בקי בהלכה זאת של דרכי התשובה כמו משה והצדיקים הגדולים שממשיכים דרכי התשובה בבקיאות נפלא מאד, כי נח היה צדיק תמים, אבל לא השיג שאפשר לצאת ולהוריד עצמו להסתכל על רשעים כאלו לעסק עמהם למצא בהם איזה זכות ולהתפלל עליהם ולעוררם באיזה נקדה טובה וכו' שבכל זה עסק משה והצדיקים הגדולים שאחריו ביגיעות עצומות, שכל זה כלול בבחינת בקיאות בעיל ונפיק, ועל-בן סבר הלואי שיציל את עצמו וכו', כי לא השיג רחמיו יתברך עד היכן הם מגיעים, ועל-בן הכרח לכנס אל התבה להתחבא עצמו שם להנצל, כי תבת נח נבנה ונעשה בחכמה וקדשה גבוה מאד, כי היו פגנות עמקות בגובהה וארפה ורחבה, ובכל בנינה, כמבאר בתורה כל פרטי עשייתה, והיא מרפזת על תשובה שעושים ביום כפור, כמו שכתוב בזהר הקדוש (תקון כא דף נד): תבת נח דא יום כפור, וכן איתא שם: ותנח התבה בחדש השביעי (בראשית ח, ד), דא תשרי, וכן מבאר בכמה ספרים שתבת נח הוא בחינת הדבורים והתבות של תפלות ובקשות שישראל מתפללין ומתחננין וכו'... (מו):

רוצה בקיום העולם ומסבב עם האדם שמכרח כמה פעמים לצאת מהבית המדרש לעסק בצרכי הגוף ופרנסה וכו' שכל זה בחינת ונפיק, וזה קשה על האדם מאד, כי יודע שכשיוצא לחוץ הוא בסכנה גדולה, אבל לא סגי בלאו הכי. שזהו בחינת מה שבני התכה לא רצו לצאת מהתכה כי אם בגזרת ה' יתברך שאמר להם לצאת, כי ה' יתברך רוצה שהאדם יעבד אותו בזה העולם דיקא, שהוא בכללו בחינת ונפיק כנגד העולמות הקדושים, העולמות העליונים, ועל-כן גם בזה העולם ההכרח שתהיה עבודתו בבחינת עיל ונפיק דיקא.

וזה בחינת וישלח את הערב, שמבאר בזהר החדש שזהו דוד שהיה קורא תמיד בערב וכו' ושלחהו הקדוש-ברוך-הוא ממלכותו והוציאו מביתו, ומה כתיב ביה: ויצא יצוא ושוב, דכתיב (שמואל-ב טו): ודוד עלה במעלה היותים הולך ובוכה וראש לו חפוי, היה יוצא ושב בתשובה והתודה על חטאתיו ומבקש רחמים עליהם וכו' עד יבשת המים וכו', עד-כאן לשונו. ועין שם מה שמפרש וישלח את היונה שלש פעמים, שמרמז על הגליות עד הגלות האחרון הזה שנאמר עליו: ולא יספה שוב אליו עוד, שבשביל זה מתארך הגלות הזה כל כך, אבל אף-על-פי-כן הוא יתברך מזמן ומחכה אימתי תשוב, עין שם כל זה היטב (מט):

הכא

כי יצר לב האדם רע מנעריו

... קדם התהוות הבריאה הכרח שיהיה צמצום והוא מקום הבריאה, וכמו כן בכל הדברים שבועולם קדם שבאין לעולם יש בחינה זאת שההכרח שיהיה איזה בחינת צמצום קדם שנמשך האור והחיות של אותו הדבר שעל-ידי זה הוא נברא ויוצא לעולם. ומחמת שהצמצום הוא שרש הדין שממש עקר אחיות הסטרא אחרא והקלפות, ועל-כן היה צריך אדם הראשון לברר הכל על-ידי תפלתו והוא פגם בזה על-ידי הטא עין הדעת טוב ורע מאז נתקללה האדמה ונגזר עליו ואכלת את עשב השדה בזעת אפיק תאכל לחם, דהינו שכל הדברים יצאו מלבשים בפסלות וקלפות והקלפה קדמה לפרי תמיד וזה כל עבודתנו כל ימינו לברר כל הדברים מהקלפות והפסלות שקדמו להם. ומחמת שהקלפה נתאחזה בהפרי מאד וקדמה לה, על-כן באמת קשה הברור מאד ומחמת זה רבים נכשלים בזה העולם ונופלים למקום שנופלים רחמנא לצלן, רק הצדיקים האמתיים גבורי כח שהם מתגברים על יצרם הם מבררים הכל ולא זו אף זו שהם בתקף צדקתם מעוררים רחמי ה' יתברך עלינו שיחוס עלינו ולא

ידון אותנו כמעשינו רק יסתכל על מקומנו על מקום של כל אחד ואחד דרך איזה מקומות הוא נמשך לזה העולם כי המקום של כל אחד הוא בחינת הקלפה והפסלות שקדמה לפרי כנ"ל, ועל-ידי זה הוא מרחם עלינו ודן אותנו לכף זכות. וזה שכתוב ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי כי יצר לב האדם רע מנעריו ודרשו רבותינו ו"ל משננער לצאת ממעי אמו. משננער לצאת ממעי אמו דיקא הינו כי מקומו גרם לו לחטא מחמת שיצא ממקום מסנף בזה, וכמו שאמר דוד הן בעוון חוללתי ובחטא יחמתני אמי...

(ג):

מד

אך בשר בנפש דמו לא תאכלו

וזה בחינת אסור איבר מן החי, כי אין השחיטה אלא מן הצואר, כי השחיטה היא להכניע כח הבהמיות ולהעלות הנפש מחי למדבר. ועל-כן צריך לשחט מן הצואר דיקא, דהינו הקנה וחושט וורידין שהם סמוכים לכלי הדבור. ועל-כן תקון השחיטה על ידם דוקא, כי דרך שם יוצאים הנפשות בבחינת (שיר השירים ה): נפשי יצאה בדבורו. ועל-כן לשם מתכנסים כל הדמים בשעת השחיטה, כי שם מקומם לצאת דרך שם, כי הדם הוא הנפש ויציאת ועלית הנפשות הוא דרך שם.

ועל-כן מחמת ששם עקר הנפש, ועל-כן שם תלוי החיות, ומחמת זה נאחזים שם ביותר הקלפות, כי קנה וחושט וורידין הם בחינת 'שלשת שרי פרעה' (לקוטי תורה פרשת וישב) שהם עומדים שם לינק מהדבור והנפש שיוצא דרך שם תמיד, בבחינת נפשי יצאה כו' כנ"ל. ובפרט בבהמה שהנפשות שיש שם הם בחינת נפשות העשוקים שיורדו ונפלו ממדרגתם, ממדבר לחי ונפל מהם הדבור, כי הבהמה אין לה כח הדבור. ועל-כן בבהמה השלשת שרי פרעה, שהם השלש קלפות הנ"ל, הם שם בתקף והתגברות יותר. כי בחינת הדבור, בחינת הנפשות כבוש אצלם, כי שם מתגבר רוח הבהמיות שהוא בחינת הקלפות הנ"ל וכובשים את הנפש שהוא בחינת הדבור אליהם עד שיורד הנפש ממדרגתו לנמרי, ממדבר לחי. ועל-כן צריך לשחט מן הצואר הנ"ל, לשחט הקנה וחושט וורידין, להכניע שלשת שרי פרעה. ואזי לשם מתכנסים ויוצאים כל הדמים, שהם הנפשות, ויוצאים ועולים מחי למדבר על ידי הברכה והסכין של שחיטה שהוא בחינת דבור הקדוש של שלמות לשון הקדש.

ועל-כן כל זמן שלא שחט הבהמה מן הצואר אפלו אם יחתך איבר ממנה בסכין, אין כח הבהמיות נכנע ואין הנפש יוצאה דרך שם, כי יציאת הנפש הוא רק דרך השלשה הנ"ל בבחינת נפשי יצאה וכו'. ושם

עיר מבתים רעים שלהם מבניני דעות רעות שלהם עד שרוצים לעשות מגדל וראשו בשמים לבנות בנין גבוה מדעות רעות שלהם עד שיגיע ראשו בשמים למרד נגד המקום להפך הקערה על פיה חס ושלום, ולכפר בעקב, כמו שכתוב שם: ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים. ופרש רש"י: ודברים חדים אמרו וכו', שכל זה הוא בחינת כפירות בחדוש העולם, כמובן למשפיל. כי בודאי לא היו משגעים וספשים גמורים שאמרו שייעשו מלחמה עם הבורא יתברך, רק כל בונתם היה שייעשו מלחמה בדעותיהם הרעות שיכנו שם נגד הדעות האמתיות של אמונת הדיוש העולם שהם מכניסים וקובעים בלב כל אחד ידיעת אלקותו יתברך. והם רצו לסלק שכינתו מן התחתונים, שלא יזכר חס ושלום שם ה' עוד, שזה כל פנימיות בונתם הרעה של בוני המגדל שהיו אז ושל כל הכופרים של עכשו שהם גם כן בבחינת בוני המגדל. וכמו שכתוב (ירמיה כג): החושבים להשביח את שמי וכו'. ועל-כן אמרו: ונעשה לנו שם, כי רוצים להמשיך השם והכבוד לעצמו, כי הם פוגמים בשם ה' שהוא בחינת כבודו יתברך, כמו שכתוב (תהלים עב): וברוך שם כבוד לעולם וכו' (נב):

הוא הכנעת הקלפות, כי שם אחיזתם במקום עקר החיות של הנפש. ועל-כן כשיאכל חס ושלום איבר מן החי הוא אוכל הנפש עם הבשר כי עדין נשאר בו נפשו וחיותו. כי כל איבר מושך לעצמו חיות ואין החיות והנפשות יוצאים מן האיברים רק דרך בית השחיטה כנ"ל, כי דרך שם מתאווה הנפש לצאת, כי שם נתתקנת ועולה מחי למדבר כנ"ל, אבל כשהותך איבר ממנה במקום אחר, אזי, אדרבא, האיבר מושך לעצמו חיות, והחיות שהוא הנפש נשאר בו ואינה יוצאה ממנה. ועל-כן אסרה התורה, כמו שכתוב (דברים יב): לא תאכל הנפש עם הבשר, כי אין הבשר נכשר ונתר באכילה רק אחר יציאת הנפש ממנה, אבל הנפש בעצמה אסור לכלותה ולאכלה. נמצא, כשיאכל חס ושלום איבר מן החי, הוא רוצח ממש, כי הורג את הנפש וזה שסמכה התורה אסור איבר מן החי לאסור רציחה בפרשת נח, כמו שכתוב (בראשית ט, ד): אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו ואך את דמכם וכו' שופך דם האדם וכו', כי הם שווים ממש כנ"ל. ועל-כן אפלו בן נח מזהר על איבר מן החי, כי עקר מצוות בני נח הם מצוות שבין אדם לחברו. ועל-כן אף שהם רחוקים מן הקדשה ולא נתן להם המצוות של ישראל, אף-על-פי-כן נתנה להם התורה שבע מצוות בשביל קיום העולם, כדי שלא יחריבו את העולם. ועל-כן נאסר להם גם איבר מן החי, כי הוא רציחה ממש כנ"ל. ועל-כן בודאי ראוי שיאסר להם בשביל קיום העולם (נא):

יא,ד

הבה נבנה לנו עיר

... ועל כל אלו הבתי בנסיות לרעה נאמר מה שכתוב בזוהר הקדוש (בראשית דף כה:): שהם בכלל בוני המגדל, כי כל בוני המגדל היו כופרים באמונת הדיוש העולם שמושם היו כל טעותיהם (אשר גם עתה כל הכופרים הגדולים נקראים על שמם כ"מ בידוע). ועל-כן אמרו (בראשית יא, ד): הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים, כי הם אומרים: הבה נבנה לנו עיר, כי את זה לעמת זה, שרוצים להתקבץ ולבנות

- (א) לקוטי הלכות - הלכות ראשית הגז ה' - אות ט"ו מתוך אוצר היראה - מחלוקת - מ'
- (ב) לקוטי הלכות - הלכות בשר שנתעלם מן העין ב' - ו'
- (ג) לקוטי הלכות - הלכות נשיאת כפים ה' - ט'
- (ד) לקוטי הלכות - הלכות מילה ג' - ז'
- (ה) לקוטי הלכות - הלכות ערבית ד' - כ'
- (ו) לקוטי הלכות - הלכות בית הכנסת ה' - אותיות כ"ג כ"ד מתוך אוצר היראה - מחשבות והרהורים ג'
- (ז) לקוטי הלכות - הלכות מליחה א' והלכות בשר שנתעלם מן העין ב' מתוך אוצר היראה - מקוה - י'
- (ח) לקוטי הלכות - הלכות פריה ורביה א' - אותיות ח' י"ד מתוך אוצר היראה - מחלוקת ע'
- (ט) לקוטי הלכות - הלכות שבת ז' - ס"ט
- (י) לקוטי הלכות - הלכות שלוחין ג'
- (יא) לקוטי הלכות - הלכות שבת ז' - ס"ט
- (יב) לקוטי הלכות - הלכות ערלה ד' - י"ב
- (יג) לקוטי הלכות - הלכות אבר מן החי א' - א'
- (יד) לקוטי הלכות - הלכות בית הכנסת ו' - ט'

לאחינו כל בית ישראל

הוצאת חומשים עם פירוש הלכות הלכות

במחיר הקרן

125 ש"ח לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה : 054-8429006 (מאיר)

